

Handläggare: Gunilla Schedin
Telefon: 508 09 015

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Organisation och arbetsformer för genomförande- gruppen för bostäder med särskild service för funktionshindrade - svar på remiss från kommun- styrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Mona Lindgren
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder med anledning av förslag från socialtjänstnämnden till organisation och arbetsformer för genomförandegruppen för bostäder med särskild service för funktionshindrade. Det finns ett mycket stort behov av utbyggnad. Socialtjänstnämnden anser att det behövs ett centralt mandat att fatta beslut i utbyggnadsfrågor och föreslår att genomförandegruppens omvandlas till en beslutsgrupp.

Förvaltningen delar uppfattningen att det behövs av en central samordning för att bostäder med särskild service i realiteten ska utgöra en för staden gemensam resurs. Däremot har förvaltningen svårt att riktigt förstå vad genomförandegruppen föreslås besluta om och vad som är skillnaden mellan gruppens nuvarande uppdrag och det uppdrag gruppen föreslås få. På flera punkter behövs därför ett klagörande.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder med anledning av förslag från socialtjänstnämnden till organisation och arbetsformer för genomförandegruppen för bostäder med särskild service för funktionshindrade. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 5 december 2008.

Ärendet

Nuvarande arbetsordning

Genomförandegruppen, som bildades år 2001, har i uppdrag att fungera sammanhållande för utbyggnaden av bostäder med särskild service för personer som omfattas av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), personkrets 1 och 2, och för personer med psykiska funktionshinder. I uppdraget ingår att inhämta kunskap om behovet, planerade utbyggnader, göra kvalitetsbedömningar, granska finansieringen av projekten samt svara för kontakter med berörda myndigheter i utbyggnadsfrågor och informera olika intressenter. Genomförandegruppen ska också bedöma stadsdelsnämndernas ansökningar om stimulansbidrag, ge ett omdöme om varje ny- och ombyggnad och då bl.a. beakta projektens ekonomi.

Utbyggnad av bostäder med särskild service

I Stockholms stad färdigställdes, under perioden 2001- 2006, totalt 415 nya lägenheter för funktionshindrade, varav 92 för psykiskt funktionshindrade. Cirka 30 % av dessa lägenheter ersatte redan befintliga lägenheter som inte längre uppfyllde dagens krav på standard. Under 2007 färdigställdes 49 lägenheter för personer som omfattas av LSS, varav 20 % var s.k. ersättningslägenheter. Samma år färdigställdes 54 lägenheter för psykiskt funktionshindrade. Hälften av dessa utgjorde ersättning för eller var ombyggnad av äldre bostäder.

Vid årsskiftet 2007/2008 fanns sammanlagt ca 890 fullvärdiga lägenheter i bostad med särskild service för vuxna enligt LSS samt 35 platser i gruppboendestäder av äldre norm. Antalet bostäder till psykiskt funktionshindrade uppgick till ca 482 varav 66 var platser i kollektivboenden. Under första halvåret 2008 färdigställdes totalt 37 lägenheter, varav 12 för psykiskt funktionshindrade.

Behovsbilden

Det finns ett fortsatt stort behov av utbyggnad av bostäder med särskild service för funktionshindrade. En nyligen genomförd inventering visar att det för personer som omfattas av LSS finns ett omedelbart behov av 138 lägenheter och ett behov av ytterligare 271 inom den närmaste treårsperioden. Vad gäller psykiskt funktionshindrade finns ett omedelbart behov av 168 lägenheter och av ytterligare 197 inom den närmaste treårsperioden.

Erfarenheter av nuvarande organisation

Genomförandegruppens arbete har bidragit till en mer aktiv utbyggnad av boenden. Utbyggnadsprocessen är dock förknippad med vissa svårigheter. Gruppen har t.ex. inte mandat att besluta om utbyggnad, eftersom detta är stadsdelsnämndernas ansvar.

Överväganden

Socialtjänstnämnden poängterar vikten av att ha ett helhetsperspektiv i utbyggnadsarbetet och att kontinuerligt göra avstämningar av behovet av bostäder kontra utbyggnadsplaner. Det finns flera områden i planeringen som behöver samordnas och där man kontinuerligt behöver följa processen.

Förslag till organisation

Socialtjänstnämnden anser att det behövs ett centralt mandat eller ansvar i någon form för att fatta beslut i utbyggnadsfrågor. En mer övergripande central samordning gör ett man bättre ser och kan verka för att boenden för funktionshindrade ska vara en gemensam resurs för staden.

Genomförandegruppen föreslås bli en beslutsgrupp inom socialtjänstförvaltningen med uppdrag att:

- Inhämta kunskap om och ta ställning till behov och planerade utbyggnader.
- Göra kvalitetsbedömningar.
- Fatta beslut i ärenden som ska underställas kommunstyrelsens ekonomiutskott.
- Behandla frågor som är av principiell och policyskapande karaktär.

En särskild arbetsgrupp, underställd genomförandegruppen, föreslås hålla i det övergripande arbetet. Arbetsgruppens uppgifter föreslås bli att:

- Följa behoven av bostäder med särskild service.
- Ha kontinuerlig kontakt med berörda stadsdelsförvaltningar.
- Aktivt bevaka planerade bostadsbyggnadsprojekt och övriga byggprojekt och utreda vilka projekt som är möjliga för bostad med särskild service.
- Kontakta och ha fortlöpande kontakt med byggherrar.
- Bevaka tillskottet av boenden i staden från övriga aktörer.
- Samla kommunövergripande frågor och hantera dem.
- Fungera som erfarenhetsbank.
- Svara för föredragning av ärenden i genomförandegruppen med förslag till omdöme över aktuellt projekt efter samverkan med berörd stadsdelsförvaltning.

Arbetsgruppen föreslås samverka med berörda förvaltningar, t.ex. stadsledningskontoret, stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och fastighetskontoret.

Socialtjänstnämnden framhåller att många stadsdelsförvaltningar kan och vill sköta planeringen själva när projekten är beslutade. Arbetsgruppen föreslås dock även i dessa fall nära följa planeringen. För andra stadsdelsförvaltningar kan arbetsgruppen hålla i planeringen under hela projektets gång i nära samråd med förvaltningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom planeringsavdelningen på uppdrag av vård- och omsorgsavdelningen. Norrmalms handikappråd kommer att informeras om ärendet vid sitt sammanträde den 12 november.

Förvaltningens synpunkter

Det är helt klart att det behövs en kraftig utbyggnad av bostäder med särskild service för att tillgodose behovet. Förvaltningen vill i detta sammanhang framhålla att det bland personer med psykiska funktionsnedsättningar sannolikt finns ett större behov än vad som framgått av den inventering som nyligen genomförts i staden. Det finns alltså psykiskt funktionshindrade som varken är kända inom socialtjänsten eller inom landstingets psykiatriska verksamhet och som skulle behöva den typen av bostad.

Som socialtjänstnämnden framhåller är det svårt för en enskild stadsdelsnämnd att överblicka och bevaka stadens samlade behov och planerade byggprojekt. Förvaltningen delar därför uppfattningen att det behövs en central samordning för att bostäder med särskild service i realiteten ska utgöra en för staden gemensam resurs.

Inte minst när det gäller utbyggnad av boenden för personer med mera sällan förekommande funktionsnedsättningar behövs ett övergripande ansvar. Förvaltningen välkomnar därför förslaget om att boenden för t.ex. för personer med förvärvade hjärnskador och personer med flera funktionshinder, föreslås bli ett särskilt ansvarsområde för genomförandegruppen. Förvaltningen vill framhålla att det även finns ett stort behov av boenden för yngre dementa.

Som förvaltningen uppfattar det är den samordning som i nu finns vad gäller bostad med särskild service mycket bristfällig. På lokal nivå finns ett visst samarbete inom de fyra s.k. förmedlingsgrupper som etablerats inom staden, där företrädare för flera stadsdelsförvaltningar träffas regelbundet för att gemensamt bedöma vem

eller vilka personer som har störst behov av att få en bostad med särskild service. Eftersom tillgången på bostäder är mycket begränsad är det sällan annat än de mest akuta behoven som kan tillgodoses.

En svårighet med nuvarande organisation uppges vara att genomförandegruppen inte har mandat att fatta beslut om utbyggnad och att det behövs ett centralt mandat eller ansvar i någon form att besluta i dessa frågor. Enligt förslaget ska genomförandegruppen därför omvandlas till en beslutsgrupp. Förvaltningen har svårt att riktigt förstå vad gruppen ska besluta om och också vad som är skillnaden mellan gruppens nuvarande uppdrag och det uppdrag gruppen föreslås få i fortsättningen.

Av förslaget framgår att beslut om utbyggnad även fortsättningsvis ska fattas av berörd stadsdelsnämnd men att genomförandegruppens yttrande ska inhämtas före nämndbehandling. Vad förvaltningen förstår innebär detta att genomförandegruppen kommer att vara en form av remissinstans i förhållande till nämnden.

Samtidigt sägs att genomförandegruppen ska ha mandat att fatta beslut om utbyggnad. Betyder detta att stadsdelsnämnderna kommer att kunna åläggas att inrätta bostäder med särskild service om genomförandegruppen bedömt att det finns behov och ett lämpligt byggprojekt? Förvaltningen anser att sådana beslut endast kan fattas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige med bindande verkan för stadsdelsnämnderna och efterlyser ett klargörande vad gäller beslutsfattandet.

I genomförandegruppens nuvarande uppdrag ingår att göra bedömningar av stadsdelsnämndernas ansökan om stimulansbidrag, vilket innebär att gruppen ska ge "omdöme om varje ny- och ombyggnad och då beakta projektets ekonomi." Enligt förslaget ska genomförandegruppen i fortsättningen "fatta beslut i ärenden som underställs kommunstyrelsens ekonomiutskott". Det framgår dock inte **vad** genomförandegruppen föreslås besluta om. Även i detta fall behövs ett klargörande.

Bilaga

Förslag till organisation och arbetsformer för genomförandegruppen för bostäder med särskild service.